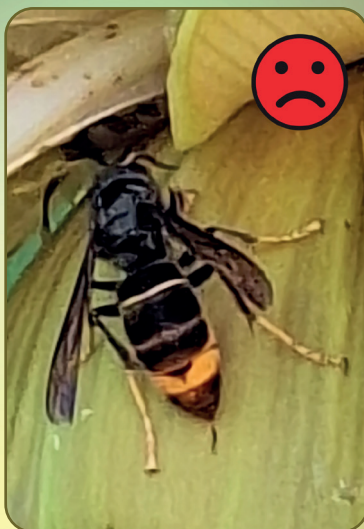

INVÁZNY DRUH SRŠEŇ ÁZIJSKÝ

- Pochádza z juhovýchodnej Ázie.
- V roku 2004 bol náhodne zavlečený do Francúzska, a od tej doby sa rýchlo šíri do ďalších krajín (Taliansko, Španielsko, Portugalsko, Nemecko, Belgicko, Holandsko, Veľkej Británie, Švajčiarsko.) Jeho výskyt je hlásený už aj zo susedného Maďarska, Čiech [2023] a Rakúska [2024].
- Na Slovensku bol prvý výskyt druhu potvrdený z Palárikova [28. 9. 2024].

Legislatíva

Do zoznamu invázných nepôvodných druhov bol zaradený vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 2016/1141. Vztahujú sa naň ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014. Na Slovensku upravuje uvedenú problematiku zákon č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a zmene a doplnení niektorých zákonov.

sršeň ázijský (*Vespa velutina nigrithorax*)
foto: I. Havranová

sršeň obyčajný (*Vespa crabro*)
foto: J. Šedivý

Viac info o druhu na: <https://invaznedruhy.sopsr.sk/srsen-azijsky-vespa-velutina-nigrithorax/>

Sršeň ázijský nevyhľadáva človeka z dôvodu jeho napadnutia, agresívnym sa stáva len pri bezprostrednom vyrušení alebo ohrození hniezda, preto sa netreba k nemu približovať.

Štátna ochrana prírody SR
Tajovského 28 B, Banská Bystrica, 2025
Spracovala: Ing. Ivana Havranová, PhD.
Grafická úprava: Ing. Viktória Ihringová

Fotografia na obálke: J. Lengyel
Hniezdo sršňa ázijského – zdroj: Vespa velutina Identifi-
cation Sheet MNHN_2
Hniezdo sršňa obyčajného hlásené z obce Malý Kiar

INVÁZNY DRUH SRŠEŇ ÁZIJSKÝ

(*Vespa velutina nigrithorax*)

Druh narušá biodiverzitu v krajine.

Vzhľadom na svoje potravné preferencie výrazne ohrozuje:

- opelovače, najmä kolónie domestikovaných včiel
- poškodzuje dozrievajúce plody v záhradách a ovocných sadoch
- pri bodnutí môže u ľudí vyvolať nežiadúce alergické reakcie.

Potenciálny výskyt je možné nahlásiť:

- cez systém rýchleho varovania
<https://invaznedruhy.sopsr.sk/system-rychleho-varovania/>
- cez mobilnú aplikáciu „Zastav sršňa“
- na mail: srsen@sopsr.sk

SRŠEŇ ÁZIJSKÝ – JEDINEC

- je o niečo menší, než sršeň obyčajný
- kráľovné dosahujú dĺžku 30 mm, samce 24 mm a robotnice merajú okolo 20 mm
- sfarbenie na hlave a hrudi je prevažne čierne so širokým oranžovým pásom na brušku
- druh má výrazne žlté posledné články nôh – typické pre tento druh

ROZDIELNE POZNÁVACIE ZNAKY

SRŠEŇ ÁZIJSKÝ

Meria približne 3 cm [kráľovná].
Vzhľad je viac čierny so žltými
nohami

Čierno-oranžová hlava
Čierna hrud'
Žlté zakončenia nôh
Čierne bruško
so žltó-oranžovým pásom

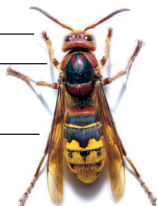

SRŠEŇ OBYČAJNÝ

Meria približne 4 cm [kráľovná].
Vzhľad je viac hnedo-žltó-čierny

Hnedo-žltá hlava
Hnedá hrud'
Hnedé nohy
Prevažne žlté bruško
s čiernou kresbou

SRŠEŇ ÁZIJSKÝ – HNIEZDO

primárne hniezdo (na jar) má veľkosť cca 15 cm (veľkosť tenisovej loptičky alebo pomaranča) a je hnedej farby, vchod ma zospodu

sekundárne hniezdo (leto-jeseň, v zime už neaktívne) je väčšie, má veľkosť v priemere 50 – 90 cm, guľovitý alebo hruškovitý tvar, je hnedej farby a vletový otvor je z boku (väčšinou v hornej tretine hniezda), vyskytuje sa vo väčších výškach a vo voľnom priestranstve

POROVNANIE HNIEZD

SRŠEŇ ÁZIJSKÝ

Vletový otvor zboku,
tvar gule,
voľný priestor.

SRŠEŇ OBYČAJNÝ

Vletový otvor zo spodu,
oválny tvar,
podstrešie.

SRŠEŇ ÁZIJSKÝ MÔŽE BYŤ NA NAŠE ÚZEMIE ZAVLEČENÝ PROSTREDNÍCTVOM PREPRAVY TOVARU
A OSÔB ALEBO SA MÔŽE ROZŠÍRIŤ POZDĹŽ TOKOV Z OBLASTÍ, V KTORÝCH SA UŽ VYSKYTUJE,
JE PRETO POTREBNÉ MONITOROVAŤ JEHO VÝSKYT NA CELOM SLOVENSKU, ABY SA MOHOL VČAS
IDENTIFIKOVAŤ A ELIMINOVAŤ.

MONITORING DRUHU S OHĽADOM NA JEHO BIOLÓGIU

Na jar (marec až máj) sa prebúdzajú kráľovné, ktoré zakladajú primárne hniezdo a stará sa o potravu aj jeho stavbu. Hniezdo sa spravidla nachádza na skrytých a chránených miestach. Potrebne monitorovať potenciálne vhodné miesta na budovanie primárnych hniezd napr. úle, rímky, štrbiny v budovách, dutiny stromov.

Jún až november monitorovať výskyt sršňa ázijského a jeho hniezd v okolí tokov, parkov, záhrad, úľov. Párenie prebieha od konca augusta do novembra, keď pohlavne zrelé samce a samice/budúce kráľovné opúšťajú hniezdo a pária sa mimo neho, obvykle v korunách stromov. Kráľovnú môže oplodniť aj viac samcov. Po párení samce hynú. Spárené kráľovné prezimujú v rôznych štrbinách, pôvodné hniezdo zaniká.

December až marec – monitoring sekundárnych hniezd, ktoré sú už neaktívne, ale po opade lístia ľahšie identifikovateľné. Jeho dohľadanie je potrebné na potvrdenie výskytu druhu.

POZOR NA ZÁMENU S INÝMI DRUHMI

sršeň obyčajný
1,8 – 3,5 cm

osa prostredná
max 2,2 cm

žihadlovka obrovská
2,3 – 4,6 cm

pílovka veľká
2,3 – 4,6 cm

kyjačka jelšová
1,7 – 2,8 cm